

Olsztyn, dnia 4 września 2014 r.

PS-IV.431.1.10.2014.UR

**Gminny Ośrodek
Pomocy Społecznej
13-111 Janowiec Kościelny 148**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 182 ze zm.) zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej tut. Urzędu przeprowadził kontrolę kompleksową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Janowcu Kościelnym w dniach 30 maja i 2-5 czerwca 2014 r.

Przedmiotem kontroli była ocena zakresu i sposobu realizacji ustawowych zadań samorządu gminnego z zakresu pomocy społecznej oraz ocena zgodności zatrudnienia pracowników z wymogami kwalifikacyjnymi. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2013 r. do dnia 5 czerwca 2014 r.

W dacie kontroli oraz w całym okresie podlegającym kontroli funkcję kierownika jednostki pełniła pani Jadwiga Komorowska.

Ustalenia kontroli zostały przedstawione w protokole z kontroli, podpisanym przez kierownika w dniu 12 sierpnia 2014 r. Do protokołu nie zostały wniesione zastrzeżenia.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych ustalono, że organizacja wewnętrzna Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Janowcu Kościelnym wynika ze statutu i regulaminu organizacyjnego jednostki.

Ustalenia w zakresie stanu realizacji zadań własnych gminy o charakterze obowiązkiem wykazały, że Gmina Janowiec Kościelny nie prowadzi mieszkań chronionych. Zadanie wynika z art. 17 ust.1 pkt 12 ustawy o pomocy społecznej i brzmi: „prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych”.

Spośród zadań zleconych gminie z zakresu pomocy społecznej, GOPS w Janowcu Kościelnym realizował dwa, wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 5 i 6.

Pierwsze z tych zadań, to „prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi”. Ustalono, że Gmina Janowiec Kościelny powierzyła Fundacji im. Metropolity Andrzeja Szeptyckiego ITAJ realizację zadania polegającego na utworzeniu i prowadzeniu Środowiskowego Domu Samopomocy w Szczepkowie Borowym, który rozpoczął działalność od 01.01.2010 r.

Drugim z zadań jest „realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia”. W ramach tego zadania w okresie podlegającym kontroli Ośrodek realizował wieloletni rządowy program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,

zarówno w formie dożywiania w szkole, jak i w formie świadczeń pieniężnych na zakup żywności.

Dokonując oceny kwalifikacji kadry Ośrodka stwierdzono, że kwalifikacje zawodowe kierownika i pracowników socjalnych są zgodne z wymogami określonymi w ustawie o pomocy społecznej. Kwalifikacje zawodowe opiekunek świadczących usługi opiekuńcze w ramach realizacji zadania własnego gminy, są zgodne z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych.

Odnosząc się do norm zatrudnienia określonych w art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, tj. jeden pracownik socjalny na 2.000 mieszkańców, stwierdzono, że jednostka kontrolowana spełnia wymóg w tym zakresie. W GOPS w Janowcu Kościelnym średnio na jednego pracownika socjalnego przypada 862 mieszkańców.

W celu dokonania oceny prawidłowości postępowania w sprawach przyznania świadczeń z pomocy społecznej wynikających z realizacji przez Ośrodek zadań określonych w art. 17 i 18 ustawy o pomocy społecznej oraz prowadzenia związanej z tym dokumentacji, dokonano analizy losowo wybranych spraw, które dotyczyły osób otrzymujących pomoc i tych, którym pomocy odmówiono. Na tej podstawie stwierdzono, że wnioski o udzielenie pomocy rozpatrywane były w terminie zgodnym z kodeksem postępowania administracyjnego, a rozstrzygnięcia były zasadne. Wywiady środowiskowe przeprowadzono z zachowaniem terminu określonego w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego. Zawarte w wywiadach środowiskowych plany pomocy opracowane przez pracowników socjalnych były zgodne z potrzebami zgłoszonymi przez wnioskodawców. Odbiór decyzji w każdym przypadku został potwierdzony przez adresata. Dokumentacja spraw w sprawie przyznania świadczenia z pomocy społecznej zawierała udokumentowaną sytuację dochodową osoby lub rodziny, zgodnie z art. 8 ustawy o pomocy społecznej. Stwierdzono, że pomocy udzielano bądź odmawiano zasadnie, zgromadzony materiał dowodowy był wyczerpujący. Nie budziła zastrzeżeń realizowana przez Ośrodek praca socjalna.

W 3 skontrolowanych przypadkach świadczeń niepieniężnych stwierdzono nieprawidłowość polegającą na tym, że decyzje administracyjne przyznające pomoc wydane zostały po upływie dnia wskazanego w decyzji jako data rozpoczęcia przyznanego świadczenia. Powyższe dotyczy 1 decyzji przyznającej usługi opiekuńcze i 2 decyzji kierujących na pobyt w Środowiskowym Domu Samopomocy.

Ustalono, że na podstawie art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej, Rada Gminy w Janowcu Kościelnym podjęła w dniu 28 lipca 2004 r. Uchwałę Nr XII/114/2004 w sprawie szczegółowych zasad przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania. W załączniku Nr 1 do niniejszej Uchwały określone zostały zasady odpłatności za usługi opiekuńcze. Natomiast koszt usług opiekuńczych ustalił kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Janowcu Kościelnym w drodze Zarządzenia Nr 6/2011 z dnia 15 marca 2011 r., koszt ten obowiązywał również w okresie objętym kontrolą.

W związku z powyższym zespół inspektorów udzielił kierownikowi Ośrodka instruktażu, że na podstawie art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej rada gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego

zwalniania od opłat, jak również tryb ich pobierania. Zespół inspektorów zwrócił uwagę, że wśród szczegółowych warunków odpłatności nie można pominąć kwestii kosztu usługi opiekuńczej i specjalistycznej usługi opiekuńczej (stanowisko takie zajął m.in. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Olsztynie w wyroku z dnia 17 maja 2012 r. II SA/OI 285/12).

Na podstawie przeprowadzonej kontroli działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Janowcu Kościelnym oceniono pozytywnie.

Szczegółowe ustalenia przedstawione zostały w protokole kontroli.

Osobą odpowiedzialną za powstanie stwierdzonych nieprawidłowości jest kierownik jednostki. W związku z powyższym, działając w oparciu o art. 128 ust.1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, wnoszę o podjęcie stosownych działań mających na celu ich wyeliminowanie oraz o niezwłoczną realizację następujących zaleceń:

1. Podjąć działania mające na celu realizację zadania: „prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych”, o którym stanowi art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 182 ze zm).
2. Przestrzegać zasady, by przyznanie świadczeń niepieniężnych z pomocy społecznej nie obejmowało okresu poprzedzającego dzień wydania decyzji administracyjnej.

Nieprawidłowości i uchybienia stwierdzone w toku kontroli były na bieżąco omawiane z kierownikiem i pracownikami socjalnymi Ośrodka. Udzielono instruktażu, o którym mowa w protokole z kontroli. Wstępne wyniki i wnioski z kontroli zespół inspektorów w dniu 5 czerwca 2014 r., w obecności kierownika kontrolowanej jednostki, przedstawił Wójtowi Gminy Janowiec Kościelny, p. Bożenie Grochali.

Zgodnie z art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, w terminie 30 dni podmiot kontrolowany jest zobowiązany do powiadomienia o sposobie wykorzystania uwag i realizacji zaleceń, bądź o podjętych działaniach na rzecz realizacji zaleceń.

Jednocześnie informuję, że w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje jednostce kontrolowanej prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie uwag i zaleceń zawartych w tym wystąpieniu.

GŁÓWNY SPECJALISTA

Urszula Rusowicz

Z up. WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Wanda Sylwia Kicińska
Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej
Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego
w Olsztynie